

**UCHWAŁA NR XIII/107/2019
RADY MIEJSKIEJ GMINY SKOKI**

z dnia 19 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2019 poz. 506) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2277) Rada Miejska Gminy Skoki uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na rok 2020, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Skokach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujawa

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2020**

A. WPROWADZENIE - KONTEKST SPOŁECZNY

Na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji znajduje się alkohol. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z jego spożywaniem. Jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak i całego kraju, jest problem jego nadużywania oraz picia napojów alkoholowych w sposób powodujący nieodwracalne, negatywne skutki zdrowotne. Wraz ze wzrostem zamożności obywateli rośnie spożycie alkoholu. Polacy najchętniej sięgają po piwo (58 % wypijanego w Polsce alkoholu), trochę rzadziej po trunki na bazie spirytusu (34 % wypijanego w Polsce alkoholu). Na trzecim miejscu jest wino. Średnie spożycie alkoholu w Polsce wynosi ok. 11 litrów czystego alkoholu etylowego na mieszkańca powyżej 15 roku życia rocznie. Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że zdecydowana większość, bo aż 80% Polaków, pije umiarkowanie, czyli nie więcej niż 6 litrów alkoholu rocznie, jednak około 7% dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Więcej niż połowa alkoholu spożywana jest przez ludzi w wieku 25-44 lata, w tym głównie mężczyzn w okresie największej aktywności zawodowej. Zwiększyła się sprzedaż piwa, a niska cena tego artykułu powoduje, że wzrosło na niego zapotrzebowanie, szczególnie wśród młodzieży. Ogólnokrajowe badania pokazują rosnące tendencje w postawach zagrażających zdrowiu. Rośnie liczba osób nadużywających narkotyków, alkoholu, popełniających czyny niezgodne z prawem, a związane z przemocą. Demoralizacja wiąże się ze wzrostem liczby nieletnich nadużywających alkoholu i innych substancji uzależniających. Pojawia się więcej przestępstw dokonywanych przez osoby poniżej 13 roku życia, będących nierzadko pod wpływem środków psychoaktywnych. Notuje się wzrost picia alkoholu przez dziewczęta i młode, samotne kobiety. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Wysoki jej odsetek przyznaje się też do przekraczania progu nietrzeźwości. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ nie tylko na zdrowie fizyczne i psychiczne jednostek, ale i rodzin. Wiąże się z popełnianiem czynów niezgodnych z prawem m. in. z nietrzeźwością kierowców, przemocą w rodzinie, przemocą w środowisku lokalnym, przemocą rówieśniczą w szkołach, zakłócaniem ładu i porządku publicznego. Obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej, przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi, silne powiązanie problematyki związanej z nadużywaniem alkoholu z problematyką dotyczącą przemocy w rodzinie, czy zagadnieniami związanymi z chorobami i szkodami społecznymi wywołanymi alkoholem, ukierunkowują działania samorządów terytorialnych w stronę profilaktyki związanej z rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz udzielaniem pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, a także osobom doznającym przemocy domowej.

B. PODSTAWA PRAWNA, FINANSOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2277). Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi samorządy gmin wykonują zgodnie z art. 4¹ tejże ustawy w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które uwzględniają założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Przedstawia on zadania własne gminy wynikające z powyższej ustawy oraz wybrane zadania ze związanej z nią w dużej mierze ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Określa w szczególności: działania wychowawcze, psychospołeczne, informacyjne, wspierające i pomocowe podejmowane wobec osób uzależnionych i ich rodzin, a także tych, które doświadczają przemocy domowej oraz działania z zakresu szeroko pojętej profilaktyki społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2020 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Skoki w dziale 851-ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi, pozyskiwanych z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Może być zasilany m.in. dotacjami z zewnątrz lub darowiznami sponsorów.

Za prawidłową koordynację zadań wynikających z programu odpowiada wyznaczony przez Burmistrza:

1. Gminny Koordynator ds. Uzależnień.

Program jest otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać modyfikacji i być wzbogacany o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb. Opisane w nim cele i zadania do realizacji mają charakter długofalowy. Wiele z nich stanowi kontynuację działań wcześniej podjętych na terenie Miasta i Gminy Skoki.

Realizatorami Programu są:

1. Urząd Miasta i Gminy W Skokach.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach.
4. Komisariat Policji w Skokach.
5. Szkoły i placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Skoki:
 - Przedszkole Samorządowe im. Kubusia Puchatka w Skokach,
 - Przedszkole Publiczne „Tęczowa Łąka” w Jabłkowie z oddziałami w Łosińcu i Rejowcu.
 - Niepubliczne Przedszkole Artystyczne w Potrzebie,
 - Niepubliczne Przedszkole Językowe „Akademia Rozwoju” w Skokach,
 - Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Skokach,
 - Szkoła Podstawowa w Jabłkowie z filiami w Lechlinie i Rejowcu,
 - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Antoniewie.
6. Świetlica w Skokach i świetlice wiejskie działające na terenie Gminy.
7. Punkt Informacyjny – Konsultacyjny w Skokach.
8. FALCO - Przychodnia Medycyny Rodzinnej Marcin Sokół.
9. HIPOKRATES – Zespół Gabinetów Lekarza Rodzinnego.
10. Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Mikołaja Biskupa w Skokach.
11. Grupa samopomocowa AA „Mariola” w Skokach.
12. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Skokach.
13. Biblioteka Publiczna w Skokach.
14. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Skoki.

C. DIAGNOZA PROBLEMU

Podstawą planowanych w Programie zadań są wyniki diagnozy lokalnych problemów uzależnień i przemocy sporządzonej na podstawie informacji uzyskanych z instytucji funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy Skoki.

Dostępna statystyka nie jest kompletna i wymaga prowadzenia systematycznych badań pozwalających na precyzyjniejsze określenie m.in. liczby osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem, wzorów konsumpcji czy skuteczności działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie.

Według krajowych danych, populacje osób, u których występują różne kategorie problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu przedstawiają się następująco (dane szacunkowe wg PARPA):

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

Opierając się na powyższych wynikach analiz można stwierdzić, że na terenie Miasta i Gminy Skoki żyje około 200 osób cierpiących z powodu choroby alkoholowej. Blisko 400 osób to dorosłe osoby współuzależnione. Podobną liczbę stanowią dzieci żyjące w rodzinach dotkniętych alkoholizmem. Średnio 700 osób pije w sposób szkodliwy dla zdrowia. Wynika z tego, że około 1.700 osób należy do grupy tzw. ryzyka i wymaga podejmowania przez samorząd terytorialny odpowiednich wobec nich działań oraz wytyczania strategii, które będą zwiększać niesienie pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej. W celu zapobiegania problemom uzależnień należy też inicjować i wdrażać przedsięwzięcia profilaktyczne.

Ze statystyki prowadzonej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach wynika, że w 2016 roku wystosowała 104 zaproszenia na swoje posiedzenia dla osób zgłaszanych jako pijące w sposób nałogowy czy szkodliwy oraz osób wypowiadających się w sprawach dotyczących sądowego zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. W 2017 roku liczba ta wynosiła 133, w roku 2018 było ich 66 a do października 2019 roku ogólna liczba zaproszeń na rozmowy z komisją wyniosła 56. Wśród osób zgłaszanych jako nadużywające alkoholu były osoby zgłaszane po raz pierwszy i takie wobec, których uzyskiwano informacje, że pomimo zastosowanego leczenia łamią abstynencję.

Wszystkie osoby mające problem alkoholowy, które stawily się na wezwania, motywowano do podjęcia leczenia odwykowego, natomiast członków ich rodzin do skorzystania z różnych form pomocy specjalistycznej. Osoby uzależnione kierowano na leczenie w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym, korzystały też z pomocy psychologicznej udzielanej w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Skokach i mitingach grup samopomocowych, w tym grupy AA „Mariola” w Skokach.

W roku 2016 Komisja wystąpiła z 9 wnioskami do Sądu Rejonowego w Wągrowcu o sądowe zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym oraz ustanowienie dozoru kuratorskiego na czas leczenia, w roku 2017 wniosków takich było 5, w 2018 było ich 6, a do końca listopada 2019 roku wystosowano 1 wniosek.

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej wskazują na fakt, że przemoc często współwystępuje z problemem alkoholowym. Z uzyskanych informacji wynika, że w roku 2016 w związku z procedurą Niebieskiej Karty prowadzono 20 spraw, w 2017 kart było 32, a w roku 2018 i w pierwszym półroczu 2019 roku założono 34 karty.

W roku 2018 i pierwszym półroczu 2019 roku powołano 34 grupy robocze, odbyło się 6 posiedzeń całego Zespołu Interdyscyplinarnego. Skierowano 4 sprawy do sądu i prokuratury. Liczba spraw, które zakończyły się wyrokiem sądowym wobec sprawców przemocy wyniosła 4.

Od kilku lat w znaczącym stopniu wzrasta liczba osób korzystających z indywidualnych porad i konsultacji udzielanych przez psychologów w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym przeznaczonym dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy domowej. Świadczy to o skali zjawiska

oraz wzrastającej świadomości społeczeństwa i jego lepszej edukacji w zakresie problemów społecznych. W roku 2016, 2017 i 2018 w Punkcie zatrudnionych było dwóch psychologów, w tym jeden posiadający kwalifikacje instruktora terapii uzależnień. W roku 2018 zwiększono liczbę godzin świadczenia usług psychologicznych i aktualnie osoby potrzebujące mogą korzystać z 19 godzin porad w miesiącu, które finansowane są z GPPiRPA. Natomiast jak wynika ze statystyk Ośrodka Pomocy Społecznej w Skokach, w roku 2018 sfinansował on 216 godzin porad dla osób dotkniętych przemocą, z zaburzeniami zachowania, problemami psychicznymi i zaburzeniami nerwicowymi, a w I półroczu 2019 roku liczba porad wyniosła 108.

Ze statystyk OPS wynika również, że alkoholizm w większości przypadków nie jest główną przyczyną udzielania świadczeń. Jego występowanie odnotowuje się często wtórnie przy okazji innych problemów społecznych.

W 2016 roku rodzin korzystających z pomocy OPS w Skokach było 361, w roku 2017 liczba ta wyniosła 364, w 2018 roku było to 284 rodziny, a w I półroczu 2019 roku 282.

W związku z występowaniem problemu alkoholowego w roku 2016 udzielono pomocy 23 rodzinom, w 2017 były to 24 rodziny, w 2018 roku 17 rodzin, natomiast w I półroczu 2019 roku rodzin tych było 20.

Na świadczenia dla rodzin w związku z występowaniem problemu alkoholowego Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach wydatkował w 2016 roku kwotę 8.824,46,-zł, w 2017 roku 8.877,53-zł, w 2018 roku kwotę 27.134,35-zł, a w I półroczu 2019 roku kwotę 15.152,50.

W związku z występowaniem problemu przemocy domowej w roku 2016 udzielono pomocy 7 rodzinom, w 2017 roku rodzin takich było 12, w 2018 roku było ich 11, a w I półroczu 2019 roku 8 rodzin.

Na świadczenia dla rodzin w związku z występowaniem problemu przemocy w rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach wydatkował w 2016 roku 5.705,50-zł, w 2017 roku 9.668,59-zł, w 2018 roku 3.249,85-zł, a w I półroczu 2019 roku 7.648,15-zł.

Ze statystyk Zespołu Gabinetów Lekarza Rodzinnego „HIPOKRATES” wynika, że w 2018 i 2019 roku 36 osób skorzystało z pomocy lekarzy rodzinnych w związku z występowaniem u nich choroby alkoholowej. Na leczenie odwykowe lekarze skierowali 7 osób. W określonym powyżej czasie żadna osoba nie skorzystała z pomocy lekarzy w związku z występowaniem problemu współuzależnienia. Natomiast 5 osób skorzystało z pomocy lekarzy z powodu przemocy domowej i doznanych urazów fizycznych i psychicznych. Wszystkie te osoby skierowano do dalszej pomocy psychiatrycznej i psychologicznej.

Natomiast ze statystyk Przychodni Medycyny Rodzinnej „Falco” wynika, że w 2018 i 2019 roku 57 osób skorzystało z pomocy lekarzy rodzinnych w związku z występowaniem u nich choroby alkoholowej. Na leczenie odwykowe lekarze skierowali 15 osób. W określonym powyżej czasie żadna osoba nie skorzystała z pomocy lekarzy w związku z występowaniem problemu współuzależnienia. Natomiast 10 osób skorzystało z pomocy lekarzy z powodu przemocy domowej i doznanych urazów fizycznych i psychicznych. Wszystkie te osoby skierowano do dalszej pomocy specjalistycznej.

Statystyki policyjne wskazują na ciągle aktualny problem zakłócania ładu i porządku publicznego przez pijane osoby, które niejednokrotnie wymagają umieszczenia ich do czasu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych. Do wytrzeźwienia w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych doprowadzono w 2018 roku 7 osób, a w 2019 roku 4 osoby. Do wytrzeźwienia do Izby Wytrzeźwień w Pile doprowadzono w 2018 roku 7 osób a w 2019 roku 14 osób. Nie odnotowano nietrzeźwych nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub dowiezionych do domów. Drugi istotny problem stanowią przypadki prowadzenia pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości. W 2018 roku ujawniono 16 osób nietrzeźwych kierujących pojazdem a w 2019 roku osób tych było 13. Przeciwno tym osobom skierowano akta postępowań przygotowawczych do Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu wraz z aktem oskarżenia.

W 2018 roku Policja założyła 19 Niebieskich Kart, natomiast 14 w 2019 roku. W związku z art. 207 par. 1 K.K. w 2018r. KP w Skokach przeprowadziła 8 postępowań przygotowawczych z czego 5 zostało przekazanych do Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu wraz z aktem oskarżenia a w 2019 roku przeprowadzono 4 postępowania przygotowawcze z czego 3 zostały przekazane do Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu wraz aktem oskarżenia.

Z danych nadesłanych przez Szkołę Podstawową w Skokach i Szkołę Podstawową w Jabłkowie wynika, że w roku szkolnym 2018/2019 i pierwszym kwartale roku szkolnego 2019/2020 szkoły interweniowały w sprawach palenia papierosów w sumie w przypadku 5 uczniów, w sprawach używania alkoholu przez

uczniów takich interwencji nie było, natomiast szkoły w 7 przypadkach interweniowały z powodu używania alkoholu przez rodziców/opiekunów. Była prowadzona jedna sprawa w związku z możliwością rozpijania nieletnich, a kilka - 7 spraw o demoralizację zostało skierowanych do Sądu Rejonowego w Wągrowcu III Wydział Rodzinny. Większy problem stanowi w szkołach przemoc rówieśnicza.. Zdarza się, że szkoły interweniują w sprawach konfliktowych kilka razy w ciągu dnia. Z powodu przemocy domowej szkoły interweniowały 5 razy. Duży problem stanowi dla szkół fonoholizm. Wyniki ankiet wskazują na to, że bardzo dużo uczniów spędza swój wolny czas przed komputerem lub grając na urządzeniach multimedialnych, co grozi uzależnieniami behawioralnymi.

Szkoły prowadzą szeroko zakrojoną profilaktykę poczynając od wdrażania programów profilaktycznych i promocji zdrowia rekomendowanych przez ORE, PARPA KBPN i IPiN, poprzez warsztaty, pogadanki, zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, kampanie, prelekcje, spotkania z rodzicami, aż po przeglądy, rajdy czy konkursy związane z problematyką uzależnień i przemocy.

Z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas IV – VIII Szkoły Podstawowej w Jabłkowie badających przekonania odnośnie nikotyny, alkoholu i narkotyków wynika, że zdecydowana większość uczniów wie, że od alkoholu można się uzależnić, natomiast duża część nie wie jeszcze, że alkoholizm jest chorobą, którą można leczyć. Większość wie, że alkohol jest przeznaczony dla osób dorosłych i nie wolno sprzedawać go nieletnim. Młodzież ma świadomość tego, że osoba pijąca alkohol szkodzi sobie i rodzinie oraz że alkohol jest przyczyną wypadków drogowych. Podobną świadomość posiada odnośnie palenia papierosów i zdaje sobie sprawę z tego, że narkotyki, papierosy i alkohol szkodzą zdrowiu i życiu.

Wyniki ankiet przeprowadzonych w 2019 roku wśród uczniów klas V-VIII Szkoły Podstawowej w Skokach w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych wskazują na fakt, że w grupie wiekowej obejmującej dziewczęta i chłopców młodszych nie obserwuje się problemu alkoholowego ani nikotynowego. Postawy większości ankietowanych do spożywania alkoholu są właściwe. W grupie wiekowej obejmującej klasy starsze uczniowie częściej deklarowali swój oraz rówieśników kontakt z używkami (w tym z papierosami i alkoholem). Wyniki ankiet wskazują też na to, że większość badanych wie co to są środki psychoaktywne, ale jest też część nie posiadająca takiej wiedzy. Zdecydowanie rzadszy kontakt i późniejszą inicjację uczniowie przejawiają w stosunku do narkotyków czy innych środków psychoaktywnych, co jest zgodne z tendencją ogólnokrajową. Jako przyczynę sięgania po środki psychoaktywne młodzi ludzie podają w pierwszej kolejności ciekawość, następnie chęć zaimponowania innym, kłopoty, a następnie nudę, chęć bycia dorosłym czy uczucie ulgi. W ankiecie uczniowie wskazywali też na problem łatwej dostępności do różnego typu środków psychoaktywnych, m.in. wynikający z nie przestrzegania przez sprzedawców ustawowego zakazu sprzedaży papierosów i alkoholu nieletnim.

Odpowiadając na pytanie „Jak spędzasz swój wolny czas?”, ankietowani wymieniali najczęściej spotkania ze znajomymi i przyjaciółmi, grę na komputerze czy telefonie, uprawianie sportu, oglądanie TV. Dodatkowy czas na odrabianie lekcji, udział w zajęciach dodatkowych oraz pomoc w pracach domowych stanowiły mały odsetek odpowiedzi. Zdecydowanie najwięcej uczniów (co jest niepokojące wskazało), że czas wolny spędza przed komputerem lub grając na innych urządzeniach multimedialnych.

Wyniki analiz wskazują, że czynnikami chroniącymi dzieci przed sięganiem po używki mogą być dobre relacje i wspólne spędzanie czasu z rodzicami, kontrola rodzicielska i udzielane wsparcie, zaangażowana w sprawy młodzieży postawa wychowawców klas i nauczycieli, pozytywna więź ze szkołą oraz zrozumienie znaczenia nauki, właściwy charakter środowiska lokalnego, brak anonimowości, rozwijanie zainteresowań i pasji np. na różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych.

Odnosząc się jeszcze do powyższych danych diagnostycznych stwierdzić należy, że w perspektywie długoterminowej, skuteczne rozwiązania problemów społecznych to takie, które pomogą m. in. w:

- leczeniu uzależnień i współuzależnienia,
- udzielaniu doradztwa i wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych,
- kontynuacji działań dotyczących profilaktyki szkolnej,
- zwiększeniu dostępności programów i działań edukacyjnych dla dorosłych, młodzieży i dzieci dotyczących problemów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy domowej i rówieśniczej, promujących zdrowy styl życia itp.,

- utrzymywaniu właściwych postaw wobec alkoholu tych uczniów, którzy nie podejmują prób picia,
- zmianie postaw wobec alkoholu tej części młodych ludzi, którzy mają za sobą inicjację alkoholową,
- przestrzeganiu ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

D. PRIORYTETOWE CELE WYZNACZAJĄCE ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2020

1. Zmniejszenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych piciem alkoholu oraz powiązanych z nim szkód związanych z przemocą w rodzinie.
2. Zapobieganie sięganiu po alkohol przez dzieci i młodzież.
3. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin należących do grup tzw. ryzyka.
4. Zwiększenie oferty działań promujących zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej.
5. Zwiększenie wiedzy mieszkańców Miasta i Gminy Skoki na temat szkodliwości alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także na temat problemu przemocy domowej.
6. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Skoki.

E. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU

I. Zadania w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielania im pomocy psychospołecznej oraz zmniejszenia szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych piciem alkoholu

1. Współpraca z Przychodnią Medycyny Rodzinnej „Falco” i Zespołem Gabinetów Lekarza Rodzinnego „Hipokrates” w Skokach w zakresie motywowania osób uzależnionych do leczenia odwykowego i zmniejszania szkód zdrowotnych spowodowanych piciem alkoholu oraz kierowania ich na leczenie odwykowe.
2. Kontynuowanie współpracy z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wągrowcu i poradniami w Poznaniu.
3. Prowadzenie współpracy z Sądem Rejonowym w Wągrowcu w zakresie kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe. Finansowanie przewidzianych w tym zakresie opłat sądowych na wnioski kierowane do Sądu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach oraz opłat za przeprowadzanie badań i wydawanie opinii przez biegłych sądowych.
4. Prowadzenie współpracy z Prokuraturą Rejonową w Wągrowcu, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Komisariatem Policji w Skokach, Komendą Powiatową Policji w Wągrowcu, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy Domowej w Skokach w sprawach dotyczących procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.
5. Prowadzenie współpracy z w obszarze korzystania przez osoby uzależnione z terapii uzależnień z Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie, Zakładem Uzależnień w Charcicach, Oddziałem Leczenia Uzależnień Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu oraz innymi placówkami świadczącymi usługi w tym zakresie.
6. Wspomaganie działalności grupy samopomocowej AA „Mariola” w Skokach.
7. Prowadzenie współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach w zakresie udzielania pomocy psychospołecznej i socjalnej osobom uzależnionym.
8. Rozpowszechnianie informacji o prowadzonej działalności psychologicznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, wspierającej, edukacyjnej itp. przez media lokalne, ulotki, tablice ogłoszeniowe itp.
9. Prowadzenie i finansowanie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy domowej.
10. Zakup materiałów edukacyjnych dla osób uzależnionych.

II. Zadania w zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. Wspomaganie działalności grup wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy domowej.

2. Organizowanie i finansowanie wypoczynku (np. letniego, zimowego) dzieciom pochodzącym z rodzin należących do grup tzw. ryzyka.

3. Finansowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych przeznaczonych dla dzieci z rodzin pozostających w kryzysie i należących do grup tzw. ryzyka w świetlicy działającej na terenie Skoków i w świetlicach wiejskich m.in. poprzez:

- a) finansowanie pracy wychowawców i innych osób prowadzących zajęcia,
- b) zakup materiałów do prowadzenia zajęć z dziećmi, środków do utrzymania w czystości pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia itp.

4. Prowadzenie i finansowanie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy domowej.

Finansowanie w tym zakresie m. in.:

- a) poradnictwa, konsultacji, działań edukacyjnych i działań wspierających skierowanych do osób uzależnionych, członków rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej itp.,
- b) prac pomocniczych,
- c) doposażenia lokalu, w którym działa Punkt w niezbędny sprzęt biurowy, komputerowy, wyposażenia wnętrz, naczynia, materiały edukacyjne np. czasopisma, plakaty, ulotki, broszury, filmy oraz środki czystości itp.

5. Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych do wykorzystania w grupach wsparcia oraz przez instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy.

6. Wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności przedstawicieli policji, pracowników socjalnych, oświaty, służby zdrowia i innych grup społecznych działających na rzecz ochrony rodzin przed alkoholizmem i przemocą m. in. poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń, narad, debat, seminariów, konferencji itp.. Finansowanie również udziału tych osób w otwartych szkoleniach zewnętrznych.

7. Finansowanie szkoleń i dofinansowywanie kursów osobom pracującym z dziećmi z grup tzw. ryzyka w zakresie zdobywania kwalifikacji i umiejętności przydatnych w pracy zawodowej.

8. Współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami, prokuraturami, Zespołem Interdyscyplinarnym w Skokach itd. w zakresie wdrażania procedury „Niebieska Karta”.

III. Zadania w obszarze prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym organizowania i prowadzenia zajęć promujących zdrowy styl życia, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych:

1. Organizowanie, finansowanie szkoleń dla nauczycieli, psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych, policji, kuratorów, samorządowców, członków GKRPA, służby zdrowia i pracowników innych służb społecznych w zakresie zdobywania wiedzy na temat uzależnień i przemocy oraz kwalifikacji niezbędnych do organizowania i prowadzenia działań profilaktyczno – wychowawczych i korekcyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży.

2. Finansowanie programów i działań edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców oraz zakupu materiałów do realizacji zajęć.

3. Dofinansowywanie działalności organizacji i instytucji podejmujących działania promujące zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej m. in. poprzez: organizację środowiskowych programów profilaktycznych, imprez o charakterze prewencyjnym, przedsięwzięć trzeźwościowych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych połączonych z profilaktyką uzależnień i przemocy domowej, debat w lokalnych mediach itp.

4. Organizowanie i finansowanie kampanii profilaktyczno – edukacyjnych.

5. Dofinansowanie dni profilaktyki w szkołach i przedszkolach.

6. Finansowanie lub dofinansowywanie działań zmierzających do organizowania czasu

wolnego dzieciom i młodzieży – tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od sięgania po środki psychoaktywne i rozwija czynniki ochronne (zajęcia pozalekcyjne, konkursy, festyny, przeglądy, koncerty itp.)

7. Podejmowanie i dofinansowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscu publicznym.

8. Prowadzenie i finansowanie działań na rzecz dożywiania dzieci z rodzin pozostających w kryzysie i należących do grup tzw. ryzyka prowadzonych w świetlicy w Skokach i świetlicach wiejskich.

9. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców alkoholu.

IV. Zadania w zakresie prowadzenia działań związanych z wydawaniem i cofaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach wniosków dotyczących uzyskiwania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odnośnie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Gminy Skoki.

2. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach kontroli punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim).

V. Zadania w obszarze wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

Podejmowanie współpracy z:

- 1) Stowarzyszeniem Wspierania Dziecka i Rodziny „Alia” w Antoniewie,
- 2) Stowarzyszeniem Edukacyjnym „Tęcza” w Jabłkowie,
- 3) Komisariatem Policji w Skokach,
- 4) Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach,
- 5) szkołami, przedszkolami i placówkami oświatowymi,
- 6) innymi organizacjami i instytucjami, np. w zakresie udzielania pomocy merytorycznej czy finansowania lub dofinansowania wybranych działań.

VI. Organizowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach oraz Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień poprzez:

1. Zapewnienie warunków lokalowych, sprzętowych i materiałowo – technicznych do działalności (np. poprzez zakup materiałów i akcesoriów biurowych oraz komputerowych niezbędnych do prowadzenia działalności Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach).

2. Określenie członkom komisji za udział w jej w pracach zryczałtowanego wynagrodzenia w wysokości 500, – zł brutto miesięcznie, a przewodniczącemu komisji i jej sekretarzowi 650,- zł brutto miesięcznie. Podstawą wypłacenia należności jest obecność członka komisji na posiedzeniu potwierdzona podpisem na liście obecności z poszczególnych posiedzeń. W przypadku nieobecności członka komisji na posiedzeniu, wynagrodzenie umniejsza się proporcjonalnie do ilości posiedzeń odbytych w danym miesiącu. W przypadku nieobecności przewodniczącego komisji trwającej powyżej 15 dni jego obowiązki przejmuje zastępca przewodniczącego. Do czasu powrotu przewodniczącego do wykonywania swoich obowiązków otrzymuje on wynagrodzenie przewidziane dla przewodniczącego.

3. Ponadto członkowie komisji otrzymują 50,- zł brutto za:
- za każdą kontrolę punktu sprzedaży,

- za każdorazowe reprezentowanie komisji w sądzie w sprawach przez nią inicjowanych.

4. Członek komisji wytypowany do uczestniczenia z jej ramienia w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej, w tym grupach roboczych otrzyma dodatkowo za swoją miesięczną pracę zryczałtowaną kwotę 100,-zł brutto.

5. Finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach zwiększających kompetencje członków komisji i koordynatora organizowanych przez różne instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz konferencji szkoleń przez komisję lub koordynatora organizowanych.

6. Zapewnienie zwrotu kosztów podróży w związku z wykonywaniem zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obowiązujących w tym zakresie ustaw na zasadach określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167).

VII. Zadania związane z diagnozowaniem środowiska lokalnego w zakresie występujących w nim problemów alkoholowych:

1. Analiza problemów alkoholowych występujących na terenie Miasta i Gminy Skoki m.in. na podstawie danych uzyskanych z instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów zdrowotnych i społecznych na tym terenie.

F. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z alkoholem oraz poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska alkoholizmu, podejmowanych przez jego członków zachowań ryzykownych może stanowić podstawy do planowania działań profilaktycznych, interwencyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych oraz przesłanki do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie i ewaluacja Programu na terenie Gminy Skoki odbywać się będzie we współpracy i na podstawie informacji pozyskanych od instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki związanej z realizacją zadań w nim ujętych. Polegać będzie na:

- 1) zbieraniu danych statystycznych,
- 2) prowadzeniu badań ankietowych dotyczących skali zjawiska,
- 3) analizie uzyskanych danych, opracowaniu wniosków i priorytetów do dalszej pracy.

Wskaźniki monitoringu to m.in.:

- 1) liczba osób zgłoszonych do GKRPA jako nadużywające alkoholu,
- 2) liczba spraw kierowanych do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 3) liczba wniosków kierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 4) liczba osób objętych terapią,
- 5) liczba osób objętych działaniami pomocowymi,
- 6) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- 7) liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych i liczba osób w nich uczestnicząca,
- 8) liczba osób korzystających z usług specjalistycznych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Skokach,
- 9) liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych m.in. w świetlicach,
- 10) liczba kontroli i skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- 11) liczba zakupionych i rozprowadzonych materiałów edukacyjnych,
- 12) liczba prowadzonych kampanii edukacyjno – profilaktycznych.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujała